

'Bladgewassen straks alleen nog in hydroteelt'

▲ Voor de buitenteelt denkt Matthijs Blind dat het floating systeem het zal winnen.

Bij Proeftuin Zwaagdijk wordt al vanaf 2007 onderzoek gedaan naar hydroteelten in de open lucht. Onderzoeker Matthijs Blind is er vanaf het begin bij betrokken en raakt er steeds meer van overtuigd dat het systeem voor bladgewassen de toekomst heeft. De vraag is alleen nog welke kant het precies opgaat.

Eén van de belangrijkste argumenten voor een teelt op water is het duurzame gebruik van water en voedingsstoffen; er vindt geen of nauwelijks emissie plaats. Ook in bedrijfseconomisch opzicht zijn de voordelen talrijk, vertelt Blind. "Sowieso kun je met dit systeem intensiever telen en de grond dus efficiënter gebruiken. Bovendien heb je niet meer te maken met vruchtwisseling en kun je bijvoorbeeld ook in verzilte gebieden telen. Verder heb je natuurlijk een betrouwbaardere productie en kwaliteit bij extreem weer, zoals in de afgelopen natte zomer bleek. Grondtelers hadden toen niet alleen te maken met mindere opbrengsten en kwaliteitsverlies, maar ook met vervuild product – door opspattende gronddelen – en moeilijk begaanbaar land. In zo'n situatie geeft een hydroteelt extra voordeel."

Floating systeem

De meeste proeven die op dit moment in Zwaagdijk plaatsvinden maken onderdeel uit van het 5-jarig onderzoekproject "Teelt de grond uit". In dit project – gesteund door het ministerie van EL&I en het Productschap Tuinbouw – werken Proeftuin Zwaagdijk

en WUR/PPO samen aan de ontwikkeling van alternatieve teeltsystemen voor een groot aantal vollegrondsteelten. De proeven in Zwaagdijk begonnen met sla, maar werden uitgebreid met gewassen als bloemkool, spinazie en wilde rucola. Het floating systeem (zie foto) lijkt voor de buitenteelt vooralsnog de meeste potentie te hebben, vertelt Blind. "Het gotensysteem blijkt toch wat kwetsbaarder; bij een storing in de pomp of een verstopte aanvoerslang ontstaat al snel watertekort. In een floating systeem kan de plant altijd beschikken over voldoende water en is de kans op verdroging nihil. Bovendien is een floating systeem in een buitenteelt makkelijker en goedkoper mobiel te maken, wat tot een belangrijke arbeidsbesparing kan leiden."

Hoewel Blind dus denkt dat het floating systeem het voor de buitenteelt zal winnen, is er daarbinnen nog veel te onderzoeken. "In kleine proefbassins (van 2 x 3,65 meter, red.) wordt bijvoorbeeld gekeken naar de invloed van EC en temperatuur, maar ook in hoeverre er een grens is aan het hergebruik van water. Ook onderzoeken we in hoeverre de teeltperiode kan worden

opgerekt. Zo kijken we naar de mogelijkheden van een winterteelt: vóór de winter planten en oogsten in het vroege voorjaar." Een uitdaging is nog het verder terugdringen van emissie. "Zonder tegenmaatregelen zal het jaarlijkse neerslagoverschot in Nederland zorgen voor regelmatig overlopende teeltbassins en daarmee het lekken van meststoffen uit het systeem. En zo zijn er nog wel meer kanttekeningen. Bestrijdingsmiddelen zijn nu bijvoorbeeld toegelaten voor een grondteelt: kunnen en mogen we deze ook voor hydro gebruiken en is er een verhoogd risico op residu?"

Grootschalige praktijkproef

Kortom, er is de komende tijd nog een hoop te onderzoeken. In een overkoepelend project wordt zelfs al gekeken naar hoe de consument zal reageren op de beïnvloeding van het landschap. De ontwikkelingen gaan dan ook hard; de eerste grootschalige praktijkproef is al van start gegaan. "Voor ons is de uitdaging om nu veel kennis op te doen en eventueel tijdig problemen te signaleren", besluit Blind. "Zodat telers straks met zo min mogelijk risico's de overstap naar een praktijkteelt kunnen maken." ☺